

Vaie

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile Riigi Tugiteenuste Keskuse kaudu

Vaide esitaja:

Alfa Aeronautics OÜ (registrikood: 14653042) juhatuse liige Matti Silla Alfa Aeronautics OÜ (**edaspidi toetuse saaja või ettevõtte**) nimel.

matti.silla@alfaaeronautics.com

+372 5688 4433

Laua 4, Saue 76505.

I. Vaidlustatav haldusakt ja selle sisu

Käesolev vaie on esitatud **Riigi Tugiteenuste Keskuse 06.05.2025 otsuse nr 11.2-1/25/2092 „taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise ja finantskorrektsiooni tegemise kohta“ (edaspidi haldusakt)** peale nõudega see haldusakt **kehtetuks tunnistada**.

Vaidlustatava haldusakti sisu on tunnistada tagasiulatuvalt isiku kahjuks kehtetuks 23.02.2021 otsus nr 11.2-27 / 0228 „taotluse rahuldamise kohta“ (**edaspidi TRO**), millega määrati ettevõttele väliskaubandus- ja ettevõtlusministri 09.03.2015 määruse nr 20 „Starditoetus“ (**edaspidi meetme määrus**) järgi projektile nr 2014-2020.5.01.21-2318 toetus 15 000 € (millest maksti välja 14 858.28 €) ning mille abikõlblikuteks kuludeks oli tunnistatud 19 057.81 €.

II. Põhjendused, kuidas haldusakt rikub vaide esitaja õiguseid

Haldusakt tugineb oma otsuses HMS § 66 lg 2 punktidele 1 ja 3, et HMS § 66 lõike 3 alusel kogu TRO kehtetuks tunnistada. Sellega teostatakse esimene õiguse rikkumine, sest pelgalt võimalus haldusakt kehtetuks tunnistada, ei anna selleks õigust. HMS § 66 lg 2 p 1 järgi tuleb seda teha vastavalt haldusaktis jäetud võimalusele.

HMS § 66 lg 2 punkt 3, mis sätestab, et haldusaktiga on seotud lisakohustus ja isik ei ole seda täitnud, kohaldumine ei ole veenvalt põhjendatud, sest TRO ei maini ühtegi muud kohustust peale TRO punkti 10.3. sätestatud tulemus- ja väljundnäitajaid, mille miinimumtasemed tulenevad omakorda meetme määrusest § 29, seda enam, et need näitajad on osaliselt täidetud. Lisaks, HMS § 66 lg 2 punkti 3 puhul peetakse silmas haldusakti põhiregulatsiooniga seotud lisakohustust ehk meetme määrusega seonduvaid lisakohustusi, mida ma pole rikkunud.

TRO sätestas, et toetust saab tagasi nõuda vastavalt 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (**edaspidi STS**) § 45 ja meetme määrusele § 30 lg 4. Meetme määrus § 30 lg 4 sisuliselt sätestab, et sama määruse tulemusnäitajate või TRO tulemusnäitajate mittesaavutamisel on rakendusüksusel õigus toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda.

Samas, TRO tühistamine saab toimuda ainult juhul, kui finantskorrektsioon on 100 % ehk toetus on täielikult tagasi nõutud (STS § 47 lg 3).

Kolmandaks, STS § 46 lg 2 sätestab, et finantskorrektsiooni ulatus määratakse Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (**edaspidi ühendmäärus**) järgi, täpsemalt ühendmääruse §-des 21–23 sätestatule.

Rakendusüksus ei ole välja toonud mitte ühtegi ühendmääruse §-des 21–23 toodud alust, miks on rakendatud ettevõttele finantskorrektsiooni 100 %.

Selle asemel, et viidata toetuse saaja konkreetsetele rikkumistele, märgitakse haldusaktis, et kogu projekti abikõlblikud kulud tunnistatakse mitteabikõlblikeks vastavalt STS § 45 lg 1 punktile 3. Selle sätte sisu on anda alus, et üldse finantskorrektsiooni teha, mitte ei sätesta millises ulatuses seda teha.

Toetuse saaja tunnistab, TRO tulemusnäitajad pole täielikult täitunud, kuid pole selge, kuidas see on mõjutanud kulu abikõlblikust vastavalt ühendmääruse § 2 lõikele 1, mis sätestab, „*Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud, tekib vastavalt lõigetele 3 ja 4 ning makstakse vastavalt lõikele 5 ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega.*“.

Haldusaktis märgitakse, et „---Ühendmääruse § 2 lg 1 kohaselt peab abikõlblik kulu olema põhjendatud, tekkinud ja makstud ning kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega (Euroopa Liidu õigusaktid, STS, toetuse andmise tingimused, taotluse rahuldamise otsus jne). Seega õigusaktidest toetuse saajale laienevad kohustused ja kulude abikõlblikkus on omavahel seotud niivõrd, kuivõrd toetuse saaja konkreetne tegevus või tegevusetus selliste kohustuste osalisel täitmisel või täitmata jätmisel mõjutab konkreetse projekti kulu abikõlblikkust---“.

Toetuse saaja hinnangul ei ole selline käsitus adekvaatselt argumenteeritud ning õiglane, sest kõik kulud, mis projekti jooksul tehti olid selgelt põhjendatud, tekkinud ja väljamakstud kooskõlas ühendmäärusega. Seda enam, et rakendusüksus need ise kinnitas ehk seega sisuliselt juba öelnud, et need kulud olid abikõlblikud.

See, et äritegevuse riskidest tulenevalt projekti tulemusnäitajad ei realiseeru, ei saa muuta kulusid tagantjärei terves ulatuses abikõlbmatuks, sest sellisel juhul oleks see selgelt kirjas vastavates õigusaktides. Kuivõrd on konkreetne tegevus või tegevusetus muutnud mingisugused kulud abikõlbmatuks, siis peaks seda põhjendama. Oma vastuses haldusakti eelnõule tõin ma välja suhteliselt täpse ülevaate ettevõtte tegevustest, kuid see ei leidnud lõplikus haldusaktis käsitlust.

Sellegipoolest, vastavalt STS § 46 lõikele 1, kui finantskorrektsiooni otsuse tegemisel ei ole kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt võimalik selle rahalise mõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et kohustuse või nõude täitmata jätmise tõi kaasa rahalise mõju, siis tehakse finantskorrektsioon ikkagi ühendmääruse §-des 21–23 sätestatule. Haldusaktis on ka rakendusüksus ise välja toonud, et „---STS-i seletuskirja kohaselt tuleb kohustuse täitmata jätmise mõju kulude abikõlblikkusele mõista ühissätete määruse artikli 85 lg 2 punkti b tähenduses. Mõju all peetakse silmas olukorda, kus toetuse saaja ei järgi menetluskorda või ei täida kohustust või nõuet ning täitmata jätmisega kaasnevat kahjusummat ei ole võimalik üheselt võlaõigusseaduse tähenduses tuvastada---“.

Seega tunnistab rakendusüksus, et neil ei ole võimalik väidetavat kahju tuvastada ning sellisel juhul peaks rakenduma STS § 46 lg 1.

III. Kokkuvõtte vaide alustest

Toetuse saajana esitan vaide vastavalt HMS § 71 lõikele 1, **et tunnistada eeltoodud haldusakt kehtetuks**, sest

- pole põhjendatud, kuidas muutusid kulud 100 % ulatuses abikõlbmatuks,
- pole põhjendatud, kuidas on saadud finantskorrektsioonimäär 100 %, mille määramise aluseks on ühendmääruse §-d 21–23,
- sellest tulenevalt ei saa kehtetuks lugeda ka tervet TRO-d,
- mis annaks õiguse vastavalt HMS § 66 alusel terve haldusakt kehtetuks tunnistada,
- arvestades, et toetuse saaja on teinud omaltpoolt kõik võimaliku halvenevas majanduskeskkonnas, et tulemusnäitajad täielikult saavutada, kuid saavutas need osaliselt.

Vaide esitaja kinnitab, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust.

IV. Lisatud dokumentide loetelu

Vaidele on lisatud allkirjastatud konteinerisse järgmised dokumendid:

1. Taotluse rahuldamise otsus (TRO)	11.2-27_0228Alfa_Aeronautics_OÜ_rahuldamise_otsus23.02.2021.asice
2. Seisukoht otsuse eelnõu kohta	Seisukoht otsuse eelnõu kohta.asice
3. Vaidlustatav haldusakt (haldusakt)	11.2-1252092 06.05.2025 Otsus.asice

(allkirjastatud digitaalselt)

Matti Silla

Alfa Aeronautics OÜ juhatuse liige